

คู่มือ

การขึ้นทะเบียนชุมชนและ การจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช
กรมวิชาการเกษตร

คู่มือการขึ้นทะเบียนชุมชนและการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ปณิพัท กฤษสมัศร
วาสนา มั่งคั่ง
ณัฐพร เสียงอ่อน

Paniphat Kritsmak
Wasana Mungkhung
Natthaporn Siang-on

กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช
กรมวิชาการเกษตร
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900
โทร./แฟกซ์ 0 2940 7214

Plant Varieties Protection Group
Plant Varieties Protection Office
Department of Agriculture
50 Phaholyothin Rd., Ladyao, Chatuchack,
Bangkok 10900
E-mail : pvpo@doa.in.th

คำนำ

คู่มือการขึ้นทะเบียนชุมชน และการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชจัดทำขึ้น เพื่อให้ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่สนใจ สามารถใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการและเตรียมความพร้อมของชุมชน สำหรับการขอขึ้นทะเบียนชุมชน และการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งชุมชนและกลุ่มผู้อนุรักษ์พันธุ์พืช จะต้องสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพของพันธุ์พืช ประวัติพันธุ์ ศึกษาข้อมูลการสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน และกิจกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์พืชในชุมชนของตนเองในเบื้องต้น ว่าพันธุ์พืชในชุมชนของตนเองมีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ชุมชนจึงจะสามารถนำพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของตนเอง มาดำเนินการขอขึ้นทะเบียนชุมชน และจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น กับกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้ชุมชนได้สิทธิในทางทรัพย์สินทางปัญญาจากการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น เพื่อให้เกิดอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชดังกล่าวอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช
มกราคม 2567

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนชุมชน และการจดทะเบียนคุ้มครอง พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	1
<ul style="list-style-type: none"> ● เจตนารมณ์ของกฎหมาย ● นิยามชุมชนและพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ● ขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ● สิทธิประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ● อายุการคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 	1 1 1 4 4
การเตรียมการเพื่อการขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของชุมชน	5
<ol style="list-style-type: none"> 1. การสำรวจและจัดทำข้อมูลพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่มีศักยภาพของชุมชน 2. ชุมชนจัดทำข้อมูลพื้นฐานของชุมชน และการสืบทอดระบบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน 3. จัดทำประวัติพันธุ์ และข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 4. การจัดทำรายชื่อกลุ่มผู้นุรักษ์ และสมาชิกชุมชน 5. การประชุมหารือของชุมชนเพื่อเตรียมการขึ้นทะเบียนชุมชน และจดทะเบียน พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 6. การจัดทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ตามมาตรา 52 7. การจัดทำแบบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนและแบบคำขอจดทะเบียน พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 	5 6 6 6 6 7 8
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนชุมชน	9
ขั้นตอนการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น	11
พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	13
พันธุ์พืชที่มีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น	15
บรรณานุกรม	18
ภาคผนวก	
<ul style="list-style-type: none"> ● การขึ้นทะเบียนชุมชน “ชุมชนมะปรางหวานทองประมุจนครนายก” ● การจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น “มะปรางพันธุ์หวานทองประมุจพรหมณี” ● แบบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน คพ.3 ● แบบคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น คพ.5 ● หนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน คพ.4 ● หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น คพ.6 	

ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนชุมชน และการจดทะเบียนคุ้มครอง พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

เจตนารมณ์ของกฎหมาย

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีเจตนารมณ์หลัก 2 ประการ คือ

- เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพันธุ์และพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อให้มีพันธุ์พืชใหม่เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม โดยการสร้างแรงจูงใจด้วยการให้สิทธิและความคุ้มครองตามกฎหมาย
- เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์พันธุ์พืชของชุมชนอย่างยั่งยืน

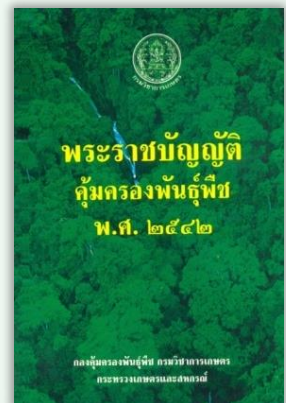
นิยามชุมชนและพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น (มาตรา 3 และมาตรา 43)

- “ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มของประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานและสืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันมา โดยต่อเนื่อง และได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้
- “พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น” หมายความว่า พันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะในชุมชนใดชุมชนหนึ่งภายในราชอาณาจักรและไม่เคยจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

ขั้นตอนและวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

ขั้นตอนและวิธีขึ้นทะเบียนชุมชน และการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 หมวด 4 เรื่อง การคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตาม มาตรา 43 - 46

- มาตรา 43 กล่าวไว้ว่า พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต้องเป็นพันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งภายในราชอาณาจักรเท่านั้น และเป็นพันธุ์พืชที่ไม่เคยจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่
- มาตรา 44 กล่าวไว้ว่า บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วที่ตั้งถิ่นฐานและสืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันมา โดยต่อเนื่อง ซึ่งได้ร่วมกันอนุรักษ์ หรือพัฒนาพันธุ์พืชที่เข้าลักษณะที่กำหนดไว้ตามมาตรา 43 อาจขอขึ้นทะเบียนเป็นชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ โดยตั้งตัวแทนยื่นคำขอเป็นหนังสือ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ คำขออย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้ (1) พันธุ์พืชที่ร่วมกันอนุรักษ์ หรือพัฒนา และวิธีการดำเนินการในการอนุรักษ์หรือพัฒนาพันธุ์พืชนั้น (2) รายชื่อของผู้เป็นสมาชิกชุมชน (3) สภาพพื้นที่พร้อมทั้งแผนที่สังเขปแสดงเขตพื้นที่ชุมชนและเขตติดต่อ การยื่นคำขอและการพิจารณาอนุมัติขึ้นทะเบียนชุมชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา 45 กล่าวไว้ว่า พันธุ์พืชที่มีอยู่เฉพาะในท้องที่ใดและชุมชนเป็นผู้อนุรักษ์หรือพัฒนาพันธุ์พืสดังกล่าวแต่ผู้เดียว ให้ชุมชนนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชุมชนนั้นตั้งอยู่ในเขตปกครอง ให้ดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น แทนชุมชนดังกล่าวได้ เมื่อได้รับคำร้องจากชุมชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช นับแต่วันที่ได้รับเอกสารและข้อมูลที่จำเป็นในการขอจดทะเบียนครบถ้วน

● มาตรา 46 การขอจดทะเบียน การพิจารณาคำขอจดทะเบียน และการออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช, 2542)

กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. 2549 ในหมวดที่ 1 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และในหมวดที่ 2 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ดังนี้

ข้อ 1 บุคคลที่จะร่วมกันขอขึ้นทะเบียนชุมชนได้ ต้องมี คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (1) สัญชาติไทย (2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ (3) ตั้งถิ่นฐานและสืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันในพื้นที่ดังกล่าวโดยต่อเนื่องมาไม่น้อยกว่า 10 (สิบปี) และ(4) เป็นผู้ร่วมกันอนุรักษ์หรือพัฒนาพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่ประสงค์จะจดทะเบียนตามมาตรา 45

ข้อ 2 การขอขึ้นทะเบียนชุมชนให้สมาชิกชุมชนตั้งตัวแทนคนหนึ่งยื่นคำขอการแต่งตั้งตัวแทนโดยให้ทำเป็นหนังสือ

ข้อ 3 การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมวิชาการเกษตร หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่พิจารณา

ข้อ 4 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้รับคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนแล้ว ให้ตรวจสอบคำขอเอกสารหลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าเห็นว่าเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการส่งเอกสาร หลักฐานและรายละเอียดเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดที่ยื่นพร้อมคำขอ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ส่งรับคำขอ และเสนอคำขอดังกล่าวพร้อมความเห็นเบื้องต้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่พิจารณาโดยเร็ว

ข้อ 5 เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่ได้รับคำขอตามข้อ 4 แล้ว ถ้าเห็นว่าไม่ควรรับขึ้นทะเบียนชุมชนตามคำขอ ให้แจ้งการไม่รับขึ้นทะเบียนชุมชนให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันเสร็จสิ้นการพิจารณา ถ้าเห็นว่าควรรับขึ้นทะเบียนชุมชนตามคำขอให้ออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชนตามแบบ คพ.4

ข้อ 6 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมวิชาการเกษตร หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อเสนอให้คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชพิจารณา ในกรณีที่ชุมชนอยู่ในเขตปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ชุมชนดังกล่าวจะยื่นคำร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่งเพื่อดำเนินการก็ได้

ข้อ 7 คำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต้องแนบหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- (1) สำเนาหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน
- (2) หนังสือแสดงการมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์นั้น แล้วแต่กรณี ดำเนินการจดทะเบียนแทน
- (3) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์

ข้อ 8 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นแล้วให้ตรวจสอบคำขอ แห่่งกำเนัด คุณสมบัตินองพืชนที่จำเป็น เอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน (หนึ่งร้อยยี่สิบวัน) นับแต่วันที่ได้รับคำขอ ถ้าเห็นว่เอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการส่งเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 30 วัน (สามสิบวัน) นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีทีผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการยื่นเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือได้ยื่นเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่เอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งไม่รับคำขอแล้วแจ้งคำสั่งดังกล่าว และแจ้งสิทธิอุทธรณให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาให้ยื่นหรือนับแต่วันที่ได้รับเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในกรณีทีพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่เอกสาร หลักฐาน ทียื่นเพิ่มเติมภายในระยะเวลา ถูกต้องครบถ้วนแล้วให้เสนอคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นพร้อมความเห็นเบื้องต้นต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ 9 เมื่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชได้รับคำขอแล้ว ถ้าเห็นว่ไม่ควรรับจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามคำขอ ให้แจ้งการไม่รับจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันเสร็จสิ้นการพิจารณา ในกรณีทีคณะกรรมการเห็นควรรับจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามคำขอให้ประกาศคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ณ กรมวิชาการ เกษตร และศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านภายใน 90 วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันที่ประกาศ

การยื่นคำคัดค้านให้ระบุเหตุผล พร้อมทั้งแนบเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดประกอบคำคัดค้าน โดยยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมวิชาการ เกษตร หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำคัดค้าน ให้ส่งสำเนาคำคัดค้านไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่รับคำคัดค้าน และหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ดังกล่าวประสงค์จะโต้แย้งคำคัดค้าน ให้ยื่นคำโต้แย้งภายใน 90 วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันที่รับสำเนาคำคัดค้านเมื่อครบกำหนดเวลาทีให้ยื่นคำโต้แย้งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอคำคัดค้านพร้อมความเห็นประกอบคำคัดค้านต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

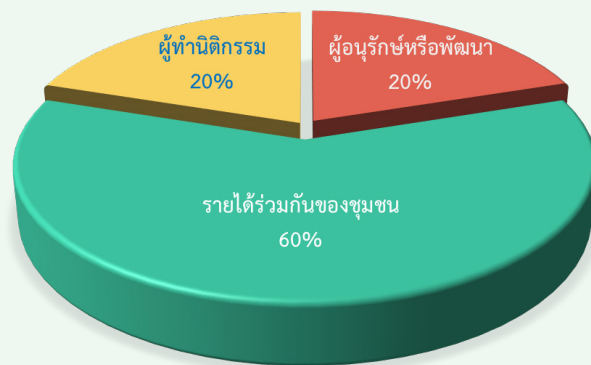
ข้อ 10 ในกรณีทีไม่มีคำคัดค้าน ให้คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามแบบ คพ.6

ข้อ 11 ในกรณีทีมีคำคัดค้าน และคณะกรรมการเห็นด้วยกับคำคัดค้าน ให้มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นในกรณีทีคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับคำคัดค้าน ให้สั่งรับจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามแบบ คพ.6 (กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจดทะเบียนพันธุ์พืชนพื้นเมืองเฉพาะถิ่น, 2549)

สิทธิประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น (มาตรา 47 - 49)

ชุมชนใดที่ได้สิทธิในการจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นแล้ว ชุมชนนั้นมีสิทธิแต่ผู้เดียวในการปรับปรุงพันธุ์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย ผลิต ขาย ส่งออก นอกราชอาณาจักร หรือจำหน่ายด้วยประการใดซึ่งส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้ใดทำการศึกษา ทดลอง วิจัย หรือเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ โดยใช้พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นเพื่อประโยชน์ในทางการค้าจะต้องทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์กับผู้ทรงสิทธิ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ ที่ได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น เป็นผู้ทำนิติกรรมแทนชุมชน ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ให้จัดสรรแก่ผู้ซึ่งอนุรักษ์หรือพัฒนาพันธุ์พืชนั้นร้อยละสิบ เป็นรายได้ร่วมกันของชุมชนร้อยละหกสิบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ที่เป็นผู้ทำนิติกรรมร้อยละสิบ

อายุการคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น (มาตรา 50)

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นสำหรับกลุ่มพืชที่ให้ผลผลิตได้หลังจากปลูกส่วนขยายพันธุ์ในเวลาไม่เกินกว่า 2 ปี เช่น กลุ่มพืชไร่ กลุ่มพืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด แตงกวา พริก ขนขม กล้วยไม้ และลำหนม ให้มีอายุคุ้มครอง 12 ปี ในส่วนของพืชที่ให้ผลผลิตได้หลังจากปลูกส่วนขยายพันธุ์ในเวลาเกินกว่า 2 ปี เช่น กลุ่มไม้ผล ได้แก่ ทูเรียน ส้มเขียวหวาน มะปราง และขนุน ให้มีอายุคุ้มครอง 17 ปี และในส่วนของพืชที่ให้ผลผลิตได้หลังจากปลูกส่วนขยายพันธุ์ในเวลาเกินกว่า 2 ปี ในกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ ได้แก่ สัก ยูคาลิปตัส และกระถินณรงค์ ให้อายุคุ้มครอง 27 ปี โดยที่อายุของหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น อาจขยายเวลาต่อได้คราวละ 10 ปี หากพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นและชุมชนนั้นยังคงมีคุณสมบัติประกอบด้วยลักษณะการเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด

การเตรียมการเพื่อการขึ้นทะเบียนชุมชน และจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของชุมชน

1. การสำรวจและจัดทำข้อมูลพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่มีศักยภาพของชุมชน

กลุ่มผู้นุรักษ์ในชุมชน ต้องสำรวจและจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชที่คาดว่าจะมีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น โดยพันธุ์พืชดังกล่าวต้องมีเฉพาะในชุมชนของตนเองเท่านั้น ไม่มีการแพร่ขยายพันธุ์พืช ดังกล่าวไปยังชุมชนอื่นๆ มาก่อน มีประวัติการค้นพบ การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ การคัดเลือกพันธุ์ ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่ชัดเจน และต้องมีหลักฐานพิสูจน์เป็นข้อมูลทางวิชาการ ประกอบการขอขึ้นทะเบียนชุมชนและการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น โดยการจัดทำข้อมูลด้านพันธุ์พืชของชุมชน ควรมีนักวิชาการหรืออาจารย์ในท้องถิ่นที่มีความชำนาญด้านพันธุ์พืชร่วมเก็บข้อมูล และให้คำปรึกษาในการดำเนินงานดังกล่าวด้วย

ยกตัวอย่างส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส ของชุมชนคังบางกะเจ้า ซึ่งถูกค้นพบจากกลุ่มผู้นุรักษ์ส้มเทพรส โดยนายณภดล ทองมัน และคณะ ในชุมชนคังบางกะเจ้า โดยต้นส้มที่ค้นพบมีอายุประมาณ 25-30 ปี และมีคุณสมบัติพิเศษ คือส้มพันธุ์นี้มีความหวานตั้งแต่ผลยังเล็กๆ เป็นส้มที่ไม่มีรสเปรี้ยวเลย ซึ่งมีการปลูกกันเฉพาะในพื้นที่ของชุมชนคังบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางยอ ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกะเจ้า และตำบลทรงคนอง มีการพิสูจน์จากคณะทำงานทางวิชาการ ว่าส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส ไม่มีปรากฏในชุมชนอื่นๆ ของประเทศไทย ทั้งในแปลงรวบรวมพันธุ์ของหน่วยงานต่างๆ และในฐานะข้อมูลพันธุ์พืชด้านพันธุ์ส้มของกรมวิชาการเกษตรก็ยังไม่เคยมีปรากฏพันธุ์ส้มดังกล่าว จึงเป็นพันธุ์พืชที่มีคุณสมบัติเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ขอยกอีกหนึ่งตัวอย่าง คือ มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี ประวัติความเป็นมาในปี พ.ศ. 2533 นายบุญส่ง เนียมหอม และกลุ่มผู้นุรักษ์มะปราง ได้เพาะเมล็ดมะปราง (มะยงชิด) พันธุ์ทุลเกล้า จำนวน 15 เมล็ด ได้ต้นกล้ามะปรางจำนวน 15 ต้น ปลูกดูแลต้นมะปรางไปอีก 7 ปี พบว่ามี 1 ต้น ที่มีลักษณะดีเด่นเป็นมะปรางหวาน ทรงต้นแผ่ออก ใบรูปรี ฐานใบรูปปลิม ปลายใบเรียวแหลม ช่อดอกยาวเฉลี่ย 6 ซม. ผลมีขนาดใหญ่ ทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ มีจุดเล็กน้อยที่ขั้วผล ผลแก่มีสีเหลืองปนส้ม เนื้อผลสีเหลืองปนส้ม ความกว้างผลประมาณ 3.2 ซม. ความยาวผลประมาณ 6.2 ซม. มีรสหวาน มีกลิ่นหอม ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “หวานทองประมุขพรหมณี” พื้นที่เพาะปลูกของมะปรางมีต้นกำเนิดในตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก แต่จากการประชุมของผู้แทนสมาคมชาวสวนมะปรางนครนายก มีมติเห็นชอบให้มีการปลูกผู้นุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี ในพื้นที่ 3 อำเภอของจังหวัดนครนายก ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี และอำเภอบ้านนา และมีการจัดประชุมคณะทำงานทางวิชาการเพื่อตรวจสอบความแตกต่างของลักษณะประจำพันธุ์ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี กับพันธุ์เปรียบเทียบกับ มะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า (พันธุ์แม่) และมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์ พบว่ามะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี มีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากพันธุ์เปรียบเทียบกับ 2 พันธุ์ และมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณียังไม่ปรากฏในชุมชนอื่นๆ ของประเทศไทย ทั้งในแปลงรวบรวมพันธุ์ของหน่วยงานต่างๆ และในฐานะข้อมูลพันธุ์พืชด้านพันธุ์มะปรางของกรมวิชาการเกษตรก็ยังไม่เคยมีปรากฏพันธุ์มะปรางดังกล่าว จึงเป็นพันธุ์พืชที่มีคุณสมบัติเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

2. ชุมชนจัดทำข้อมูลพื้นฐานของชุมชน และการสืบทอดระบบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน

การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ได้แก่ การแบ่งเขตปกครองของชุมชนในหนึ่งอำเภอ มีกี่ตำบล เป็นต้น จำนวนพื้นที่ของชุมชน จำนวนประชากรโดยรวมของพื้นที่ การประกอบอาชีพของชุมชน การจัดทำข้อมูล การสืบทอดระบบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน โดยชุมชนร่วมกันสืบทอดประเพณีและตั้งถิ่นฐานร่วมกันมาเกินกว่า 10 ปี ยกตัวอย่าง ชุมชนมะปรางหวานทองประมุสนครนายก มีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่ข้าวพันก้อน ประเพณีตักบาตรเทโว และประเพณีรำผีมอญ เป็นต้น

3. จัดทำประวัติพันธุ์ และข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

จัดทำประวัติการค้นพบ การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ การคัดเลือกพันธุ์ ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น โดยบอกเล่าประวัติพันธุ์ ยกตัวอย่างเช่น การค้นพบพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ค้นพบเมื่อไร มีประวัติความเป็นมาอย่างไร และต้องมีหลักฐานยืนยันพิสูจน์ได้ว่ามีการปลูกอนุรักษ์อยู่ในชุมชนเดียวของประเทศเท่านั้น การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เริ่มทำการผสมพันธุ์พ่อกับพันธุ์แม่ หรือทำการเพาะเมล็ด ตั้งแต่เมื่อไร มีการปลูกต่อเพื่อคัดเลือกพันธุ์มาแล้วกี่รุ่นในกลุ่มพืชไร่ และกลุ่มพืชผัก เช่น ข้าว ข้าวโพด พริก มะเขือเทศ เป็นต้น และในกลุ่มไม้ผล มีการปลูกมาแล้วกี่ปี แล้วจึงคัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น และทำการขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนในพันธุ์ที่คัดเลือกแล้ว จำนวนกี่ต้น จากนั้นจัดทำข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น โดยสามารถนำหลักเกณฑ์การตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์พืช ของสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร มาปรับใช้ในการเก็บข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ได้ โดยข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ ประกอบด้วย ลักษณะของลำต้น ลักษณะของใบ ลักษณะของดอก ลักษณะของผล และลักษณะของเมล็ด เป็นต้น

4. การจัดทำรายชื่อกลุ่มผู้อนุรักษ์ และสมาชิกชุมชน

กลุ่มผู้อนุรักษ์เป็นกลุ่มผู้ก่อการกลุ่มแรกในการอนุรักษ์หรือพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนคู้บางกะเจ้า ที่มีกิจกรรมการอนุรักษ์ส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส มีกลุ่มผู้อนุรักษ์ส้มเทพรส จำนวน 3 คน เป็นผู้ค้นพบส้มเทพรสกลุ่มแรก และชุมชนมะปรางหวานทองประมุสนครนายก ที่มีกิจกรรมการอนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุสพรหมณี มีกลุ่มผู้อนุรักษ์มะปราง จำนวน 11 คน เป็นกลุ่มแรกที่ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงพันธุ์มะปรางพันธุ์ดังกล่าวขึ้นมา

สมาชิกชุมชนในการอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น คือ คนในชุมชนที่ร่วมกันจะนำพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นไปปลูกอนุรักษ์ไว้ในพื้นที่ของตนเอง ยกตัวอย่าง ได้แก่ ชุมชนคู้บางกะเจ้า มีกิจกรรมการอนุรักษ์ส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส มีสมาชิกชุมชน จำนวน 95 ราย ชุมชนมะปรางหวานทองประมุสนครนายก มีกิจกรรมการอนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุสพรหมณี มีสมาชิกชุมชน จำนวน 102 ราย

5. การประชุมหารือของชุมชนเพื่อเตรียมการขึ้นทะเบียนชุมชน และจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

ชุมชนต้องจัดให้มีการประชุมหารือของผู้แทนชุมชน หรือสมาชิกชุมชนเพื่อพิจารณา และมีมติร่วมกันในที่ประชุม และจัดทำรายงานการประชุม ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1) กำหนดชนิดพืช และชื่อพันธุ์พืช ที่จะนำมาจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตัวอย่างเช่น ชนิดพืช : ส้มเขียวหวาน ชื่อพันธุ์ : เทพรส ชนิดพืช : มะปราง ชื่อพันธุ์ : หวานทองประมุสพรหมณี

2) กำหนดชื่อชุมชน เช่น ชุมชนคังบางกะเจ้า ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก เกิดจากการประชุมร่วมกันของสมาชิกชุมชน เพื่อเสนอชื่อชุมชนและร่วมกันโหวต โดยเป็นมติร่วมกันของสมาชิกชุมชน

3) กำหนดขอบเขตพื้นที่การอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของชุมชน โดยขอบเขตพื้นที่ในการอนุรักษ์ต้องมีพื้นที่ติดต่อกันในทางภูมิศาสตร์ เช่น เป็นหมู่บ้านที่ติดต่อกัน ตำบลที่ติดต่อกัน และอำเภอที่ติดต่อกัน ตัวอย่าง ชุมชนคังบางกะเจ้า มีขอบเขตพื้นที่การปลูกอนุรักษ์ส้มเขียวหวานพันธุ์เพชรประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางยอ ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกะเจ้า และตำบลทรงคนอง โดยมีพื้นที่ติดต่อกันทุกตำบล ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก มีขอบเขตพื้นที่การปลูกอนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรมณี ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี และอำเภอบ้านนา โดยมีพื้นที่ติดต่อกันทุกอำเภอ

4) กำหนดมอบหมายผู้แทนสมาชิกชุมชนในการดำเนินการขึ้นทะเบียนชุมชน และมอบหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ ในการดำเนินจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนคังบางกะเจ้า มอบหมายนายณกมล ทองมัน เป็นผู้แทนชุมชนในการขึ้นทะเบียนชุมชน และมอบหมายนายณกมล ทองมัน ในฐานะประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนส้มเพชรคังบางกะเจ้า เป็นผู้แทนชุมชนในการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของส้มเขียวหวานพันธุ์เพชร ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก มอบหมายนายบุญส่ง เนียมหอม เป็นผู้แทนชุมชนในการขึ้นทะเบียนชุมชน และมอบหมายองค์การบริหารส่วนตำบลพรมณี เป็นผู้แทนชุมชนในการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรมณี

5) สมาชิกชุมชน เห็นชอบรายชื่อกลุ่มผู้อนุรักษ์ และจำนวนสมาชิกชุมชนในการอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนคังบางกะเจ้า มีรายชื่อกลุ่มผู้อนุรักษ์ จำนวน 3 ราย สมาชิกชุมชนจำนวน 95 ราย ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก มีรายชื่อกลุ่มผู้อนุรักษ์ จำนวน 11 ราย สมาชิกชุมชน จำนวน 102 ราย

6) จัดทำรายงานการประชุมของสมาชิกชุมชน โดยมีประเด็นสำคัญตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นให้ครบถ้วน เพื่อนำรายงานการประชุมมาใช้เป็นเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนชุมชนต่อไป

6. การจัดทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ตามมาตรา 52

ในกรณีที่ชุมชนมีการรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า หลังจากปี พ.ศ. 2542 และชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อต้องการให้ได้พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ที่จะนำมาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ยกตัวอย่าง ชุมชน ก. เริ่มเก็บรวบรวมพันธุ์ข้าวในปี พ.ศ. 2550 และมีกิจกรรมการปรับปรุงพันธุ์ข้าวในปี พ.ศ. 2551 โดยนำข้าวพันธุ์หอมมะลิ 105 มาผสมกับข้าวพันธุ์หอมกุหลาบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ให้ได้พันธุ์ข้าวเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของชุมชน ในกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ชุมชนได้นำพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป มาใช้ในโครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า โดยจะนำพันธุ์ข้าวที่ได้มาจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาด้านพืชรูปแบบหนึ่ง ชุมชนต้องดำเนินการนำโครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยแต่งตั้งผู้แทนชุมชน มาทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ตามมาตรา 52 กับทางสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร เพื่อเจรจาแบ่งปันผลประโยชน์ โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะเป็นรายได้เข้าสู่กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

7. การจัดทำแบบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน และแบบคำขอจดทะเบียนพันธู์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

1) ชุมชนจัดทำแบบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนตามแบบ คพ.3 พร้อมเอกสารประกอบ โดยชุมชนทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทนชุมชนจำนวน 1 ท่าน เพื่อดำเนินการขอขึ้นทะเบียนชุมชน และยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนต่อกรมวิชาการเกษตร หรือเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในพื้นที่

2) ชุมชนจัดทำแบบคำขอจดทะเบียนพันธู์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามแบบ คพ.5 พร้อมเอกสารประกอบ โดยชุมชนทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทนให้ยื่นคำขอแทนชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ เพื่อให้ดำเนินการยื่นจดทะเบียนพันธู์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นแทนชุมชน และยื่นแบบคำขอจดทะเบียนพันธู์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อกรมวิชาการเกษตร หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในท้องถิ่น

ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนชุมชน

1. ชุมชนมอบหมายผู้แทนชุมชน จำนวน 1 คน เพื่อเป็นผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ กรมวิชาการเกษตร หรือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดในท้องที่

2. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร ได้รับคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน แล้วให้ตรวจสอบคำขอเอกสารหลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าเห็นว่าเอกสารหลักฐาน และรายละเอียดไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอ ดำเนินการส่งเอกสาร หลักฐานและรายละเอียดเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่รับแจ้ง

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดที่ยื่นพร้อมคำขอ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ส่งรับคำขอ และเสนอคำขอดังกล่าวพร้อมความเห็นเบื้องต้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่พิจารณาโดยเร็ว

3. พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนที่ถูกต้อง ครบถ้วน ให้อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พิจารณาส่งรับคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน

4. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จัดประชุมคณะทำงานตรวจสอบคำขอ แห่่งกำเนิด และคุณสมบัติของพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เพื่อพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน และคุณสมบัติของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร นำข้อมูลจากการพิจารณาของคณะทำงานไปเป็นเอกสารประกอบการจัดทำความเห็นเบื้องต้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่เพื่อพิจารณารับขึ้นทะเบียนชุมชนต่อไป

5. กรมวิชาการเกษตร เสนอคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนพร้อมความเห็นเบื้องต้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่พิจารณารับขึ้นทะเบียนชุมชน

6. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่รับคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนแล้ว ถ้าเห็นว่าไม่ควรรับขึ้นทะเบียนชุมชนตามคำขอ ให้แจ้งการไม่รับขึ้นทะเบียนชุมชนให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันเสร็จสิ้นการพิจารณา ถ้าเห็นว่าควรรับขึ้นทะเบียนชุมชนตามคำขอให้ออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชนตามแบบ คพ.4 และจัดส่งหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชนให้กับชุมชนผู้ยื่นคำขอต่อไป

ขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนชุมชน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ชุมชน/ผู้แทนชุมชนยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน
ณ กรมวิชาการเกษตร หรือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ชุมชน/ผู้แทนชุมชน

- มีสัญชาติไทย
- บรรลุนิติภาวะ
- ตั้งถิ่นฐานสืบทอดวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- อนุรักษ์/พัฒนาพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

พนักงานเจ้าหน้าที่

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

- ตรวจสอบคำขอฯ เอกสารหลักฐานและรายละเอียด ภายใน 15 วัน

ไม่ถูกต้อง : แก้ไข

พนักงานเจ้าหน้าที่

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

- แจ้งผู้ยื่นคำขอฯ เพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วน ภายใน 15 วัน และส่งกลับให้ตรวจสอบอีกครั้ง

ไม่ถูกต้อง : ไม่แก้ไข

พนักงานเจ้าหน้าที่

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

- ส่งหนังสือไม่รับคำขอฯ และแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ชุมชน/ผู้แทนชุมชนทราบภายใน 15 วัน

พนักงานเจ้าหน้าที่

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

- รับคำขอฯ พร้อมเสนอความเห็นเบื้องต้น

ผู้ว่าราชการจังหวัด

- พิจารณา
- เห็นชอบลงนามในหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน (คพ. 4)

ไม่เห็นชอบ

พนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

- แจ้งการไม่รับขึ้นทะเบียนฯ ภายใน 15 วัน

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ส่งหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน (คพ. 4) ให้ชุมชน/ผู้แทนชุมชน

ขั้นตอนการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

1. ชุมชนมอบหมายผู้แทน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ ยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ณ กรมวิชาการเกษตร หรือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในท้องถิ่น
2. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นแล้วให้ตรวจสอบคำขอแหล่งกำเนิด คุณสมบัติของพืชที่จำเป็น เอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วน ให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน (หนึ่งร้อยยี่สิบวัน) นับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าเห็นว่าเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการส่งเอกสาร เพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 30 วัน (สามสิบวัน) นับแต่วันที่รับแจ้ง และถ้าผู้ยื่นคำขอไม่ส่งเอกสารให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่รับคำขอ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสาร ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้เสนอคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นพร้อมความเห็นเบื้องต้นต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเพื่อพิจารณาโดยเร็ว
3. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอ ต่อคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช
4. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเพื่อพิจารณาคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ถ้าเห็นว่าไม่ควรรับจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามคำขอ ให้แจ้งการไม่รับจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันเสร็จสิ้นการพิจารณา ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรรับจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามคำขอให้ประกาศคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ณ กรมวิชาการเกษตร และศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านภายใน 90 วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันที่ประกาศ
5. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จัดทำประกาศคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ประกาศ ณ กรมวิชาการเกษตร และศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านภายใน 90 วัน (เก้าสิบวัน) นับแต่วันที่ประกาศ
6. ในกรณีที่มีผู้คัดค้านคำขอ ผู้คัดค้านต้องส่งเอกสารหลักฐานประกอบการคัดค้าน โดยยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมวิชาการเกษตร เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำคัดค้าน ให้ส่งสำเนาไปยังผู้ยื่นคำขอ ภายใน 15 วัน (สิบห้าวัน) นับแต่วันที่รับคำคัดค้าน หากผู้ยื่นคำขอประสงค์จะโต้แย้งคำคัดค้าน ให้ยื่นคำโต้แย้งภายใน 90 วัน (เก้าสิบวัน) เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอคำคัดค้านพร้อมความเห็นประกอบคำคัดค้านต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเพื่อพิจารณาโดยเร็ว
7. ในกรณีที่มีคำคัดค้าน และคณะกรรมการเห็นด้วยกับคำคัดค้าน ให้มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ในกรณีที่คณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับคำคัดค้าน ให้รับจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามแบบ คพ.6 ให้กับผู้ยื่นคำขอ
8. ในกรณีที่ไม่มีคำคัดค้าน ให้คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามแบบ คพ.6 ให้กับผู้ยื่นคำขอ

ขั้นตอนการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

การยื่นคำขอจดทะเบียน

1

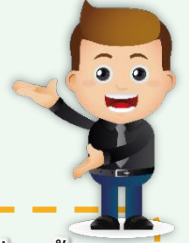
- ชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว ยื่นคำร้องต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ยื่นคำขอแทนชุมชน หรือ
- ชุมชนรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์¹ แล้วยื่นคำขอเอง
- สามารถยื่นคำขอได้ที่ กรมวิชาการเกษตร หรือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

การตรวจสอบคำขอ แหล่งกำเนิด และคุณสมบัติของพันธุ์พืชที่ยื่นจดทะเบียน

2

- พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบคำขอ แหล่งกำเนิด และคุณสมบัติของพันธุ์พืช ให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ
- หากเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนให้เสนอคำขอพร้อมกับความเห็นเบื้องต้นต่อคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช

- หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าคำขอไม่ครบถ้วน **ถูกต้อง** ในเบื้องต้นให้แจ้งผู้ยื่นคำขอแก้ไข ส่งเอกสารเพิ่มเติมภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

การพิจารณารับจดทะเบียน

3

คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช พิจารณารับจดทะเบียนฯ

เห็นควรรับจดทะเบียน

เห็นว่าไม่ควรรับจดทะเบียน

การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนฯ

4

- ประกาศคำขอจดทะเบียนฯ 90 วัน
- ณ กรมวิชาการเกษตร และศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด
- เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านภายใน 90 วัน นับแต่วันปิดประกาศ

ไม่มีผู้คัดค้าน

การออกหนังสือสำคัญ

5

แสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

- คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น (คพ. 6) โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ลงนาม

มีผู้คัดค้าน

เข้าสู่กระบวนการคัดค้าน

- การยื่นคำคัดค้านให้ระบุเหตุผล พร้อมเอกสารหลักฐานต่อกรมวิชาการเกษตร หรือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
- เจ้าหน้าที่ส่งคำคัดค้านให้ผู้ยื่นคำขอโต้แย้งคำคัดค้าน
- เจ้าหน้าที่เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา
- คณะกรรมการฯ เห็นด้วยกับการคัดค้าน ให้มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน
- คณะกรรมการฯ ไม่เห็นด้วยกับการคัดค้าน ให้สั่งรับจดทะเบียน และออกหนังสือสำคัญต่อไป

¹พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 119 กรณีที่คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร และการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกรด้วย และมาตรา 120 กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 119 ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น
ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

1. ส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส

ผู้ทรงสิทธิ : กลุ่มเกษตรกรทำสวนส้มเทพรสคั่งบางกะเจ้า ร่วมกับชุมชนคั่งบางกะเจ้า

อายุการคุ้มครอง : 17 ปี เริ่มวันที่ 26 เมษายน 2562 สิ้นสุด 25 เมษายน 2579

ลักษณะประจำพันธุ์ของส้มเขียวหวานพันธุ์เทพรส :

- ลักษณะลำต้น แฝ่ออก
- ลักษณะใบ ใบเดี่ยว สีเขียว ก้านใบสั้น ปลายใบเว้าตื้น ไม่มีปีกใบ
- ลักษณะดอก สีขาว มี 5 กลีบ
- ลักษณะผล ผิวผลสีเขียว มีความมันวาว ผลคล้ายทรงกลม ฐานผลป้าน ปลายผลบวม
- ลักษณะอื่น ๆ ต่อม้ำมันปรากฏชัดเจนและหนาแน่น ผลอ่อนไม่มีรสเปรี้ยว

2. มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

ผู้ทรงสิทธิ : องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี ร่วมกับชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

อายุการคุ้มครอง : 17 ปี เริ่มวันที่ 6 ตุลาคม 2564 สิ้นสุด 5 ตุลาคม 2581

ลักษณะประจำพันธุ์ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี :

ลักษณะลำต้น แผลออก

ลักษณะใบ ใบรูปรี ฐานใบรูปลิ้ม ปลายใบเรียวแหลม ใบแก่สีเขียว

ลักษณะดอก ดอกออกเป็นช่อ แบบช่อแยกแขนง ดอกสีเหลืองอ่อน มี 4 กลีบ

ลักษณะผล รูปทรงยาวรีเป็นรูปไข่คล้ายหยดน้ำ ผลแก่สีเหลืองปนส้ม เนื้อสีเหลืองปนส้ม

ลักษณะอื่นๆ เนื้อผลสุกมีกลิ่นหอม

พันธุ์พืชที่มีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

จากการศึกษาวิจัยของคณะผู้วิจัยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชในโครงการการศึกษาและสร้างชุมชนต้นแบบเพื่อการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พบว่ามีพันธุ์พืชที่มีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นใน 2 ชุมชน จำนวน 2 พันธุ์ (วาสนา และคณะ, 2564) ดังนี้

1. ชุมชนตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีการอนุรักษ์ข้าวโพดพันธุ์พื้นเมืองในชุมชน ได้แก่ ข้าวโพดพันธุ์เทียนกะเหรี่ยง และข้าวโพดพันธุ์เทียนเฝ้า โดยชุมชนได้ร่วมดำเนินงานวิจัยกับสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี โดยชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดพันธุ์พื้นเมือง โดยนำข้าวโพดพันธุ์เทียนกะเหรี่ยง มาผสมกับข้าวโพดพันธุ์เทียนเฝ้า ได้ปลูกคัดเลือกจนได้ข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ใหม่ของชุมชน โดยชุมชน ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “ข้าวโพดพันธุ์เทียนบ้านไร่” เป็นพืชที่มีศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการมาขอขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อไป

ข้าวโพดพันธุ์เทียนบ้านไร่

2. ชุมชนเทศบาลตำบลโคกมะกอก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี มีการอนุรักษ์ลั่นทมพันธุ์พื้นเมือง จำนวน 200 สายพันธุ์ โดยชุมชนได้ร่วมดำเนินงานวิจัยกับสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช โดยชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ลั่นทม โดยนำลั่นทมพันธุ์ชาลีส ออบเบิร์ต มาเพาะเมล็ดจำนวน 100 เมล็ด และได้ต้นกล้าลั่นทม จำนวน 30 ต้น ปลูกและคัดเลือกต้นลั่นทมที่มีลักษณะดีตามต้องการ จำนวน 1 ต้น และชุมชนร่วมกันอนุรักษ์และขยายพันธุ์ลั่นทมพันธุ์ดังกล่าว จำนวน 100 ต้น โดยชุมชน ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “ลั่นทมพันธุ์ชมพูปราจีน” เป็นพืชที่มีศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการมาขอขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อไป

ลั่นทมพันธุ์ชมพูปราจีน

และจากการศึกษาวิจัยของคณะผู้วิจัยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชในโครงการวิจัยชุมชนและพันธุ์พืชที่มีศักยภาพจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 พบว่ามีพันธุ์พืชที่มีศักยภาพเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นใน 3 ชุมชน จำนวน 4 พันธุ์ (ปณิพัท และคณะ, 2566) ดังนี้

1. ชุมชนตำบลกำแมด อำเภอภูซุ่ม จังหวัดยโสธร มีการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชน โดยชุมชนได้ร่วมดำเนินงานวิจัยกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยโสธร ศูนย์วิจัยข้าวร้อยเอ็ด และสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช โดยชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวพื้นเมือง โดยนำข้าวพันธุ์สกลนคร มาผสมกับข้าวพันธุ์ข้าวเหนียวแดงพื้นเมือง ได้ปลูกคัดเลือกจนได้ข้าวพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ใหม่ของชุมชน โดยชุมชน ตั้งชื่อพันธุ์ว่า “ข้าวพันธุ์ข้าวเหนียวแดงกำแมด” เป็นพืชที่มีศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการมาขอขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อไป

ข้าวพันธุ์ข้าวเหนียวแดงกำแมด

2. ชุมชนเทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีการอนุรักษ์พริกพันธุ์พื้นเมือง โดยชุมชนได้ร่วมดำเนินงานวิจัยกับสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช โดยชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พริก โดยนำพริกพันธุ์ตุ้ม มาผสมพันธุ์กับพริกพันธุ์ชี้หนูสวน จากนั้นได้ผลพริกที่ผสมพันธุ์ได้ มีผลเป็นรูปคล้ายหยดน้ำ แล้วนำมาเพาะเมล็ดต่อจำนวน 50 เมล็ด และได้ต้นกล้าพริก จำนวน 30 ต้น ปลูกและคัดเลือกต้นพริกต่อในรุ่นที่ 2 ต่อไป เป็นพืชที่มีศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการมาขอขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อไป

พริกรูปหยดน้ำของชุมชนเทศบาลตำบลทับมา

3. ชุมชนตำบลเขาพระ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา มีการอนุรักษ์ทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง โดยชุมชนได้ร่วมดำเนินงานวิจัยกับสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 สงขลา และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา โดยชุมชนมีกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง โดยชุมชนมีการอนุรักษ์ต้นทุเรียนที่เกิดจากการเพาะเมล็ดของทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองในชุมชน และคัดเลือกพันธุ์ดีที่ชุมชนต้องการได้จำนวน 2 พันธุ์ และชุมชนได้ร่วมกันขยายกิ่งพันธุ์เพิ่ม พันธุ์ละ 50 ต้น รวมจำนวน 100 ต้น เพื่อเตรียมขยายกิ่งพันธุ์ให้สมาชิกชุมชนปลูกอนุรักษ์กันต่อไป และชุมชนได้ร่วมกัน ตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนทั้ง 2 พันธุ์ ดังนี้ 1) “ทุเรียนพันธุ์พิกุลกลิน” และ 2) “ทุเรียนพันธุ์ทองรำพัน” เป็นพืชที่มีศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการมาขอขึ้นทะเบียนชุมชนและจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นต่อไป

ทุเรียนพันธุ์พิกุลกลิน

ทุเรียนพันธุ์ทองรำพัน

- กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจดทะเบียน
พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. 2549. (2549, 29 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 118
ก หน้า 1-5.
- ปณิพัท กฤษสมักร วาสนา มั่งคั่ง มณฑิเยน แสนตะหมื่น และพัทตรีทิพา เดชพละ. 2566. รายงานองค์ความรู้
ด้านการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นและพันธุ์พืชที่มีศักยภาพในการจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืช
พื้นเมืองเฉพาะถิ่น. สกสว. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช. กรมวิชาการเกษตร. กรุงเทพฯ. 30 หน้า.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542. (2542, 25 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 123 ตอนที่
33 ก หน้า 15-35.
- วาสนา มั่งคั่ง ปณิพัท กฤษสมักร ฉลอง เกิดศรี และสุภาพร สุขโต. 2564. รายงานการวิจัยศึกษาและสร้าง
ชุมชนต้นแบบเพื่อการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น. สกสว. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช. กรม
วิชาการเกษตร. กรุงเทพฯ. 67 หน้า.

ตัวอย่าง

การขึ้นทะเบียนชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก
และการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น
ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

การขึ้นทะเบียนชุมชน “ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก”

ขอบเขตของชุมชน

จังหวัดนครนายก แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ 41 ตำบล 408 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลเมือง คือ เทศบาลเมืองนครนายก 5 เทศบาลตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าช้าง เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลองครักษ์ เทศบาลตำบลเกาะหวาย และเทศบาลตำบลพิบูลออก 39 องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนประชากรทั้งหมด 258,276 คน (ชาย 127,764 คน และหญิง 130,512 คน) พื้นที่ทั้งหมด 1,326,250 ไร่ โดยมีพื้นที่การเกษตร 687,018 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.80 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่เหลือเป็นชุมชนและพื้นที่อื่นๆ (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก, 2561)

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก เป็นชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานสืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันมาเกินกว่า 10 ปี และมีกิจกรรมการอนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพหุมิติ ครอบคลุมพื้นที่ปลูกอนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพหุมิติ 3 อำเภอของจังหวัดนครนายก ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา และอำเภอปากพลี โดยเขตการปกครองของอำเภอเมืองนครนายก มี 13 ตำบล ได้แก่ ตำบลนครนายก ตำบลท่าช้าง ตำบลบ้านใหญ่ ตำบลวังกระโจม ตำบลท่าทราย ตำบลดอนยอ ตำบลศรีจุฬา ตำบลดงละคร ตำบลศรีนาวา ตำบลสาริกา ตำบลหินตั้ง ตำบลเขาพระ และตำบลพหุมิติ เขตการปกครองของอำเภอปากพลี มี 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลปากพลี ตำบลเกาะหวาย ตำบลเกาะโพธิ์ ตำบลโคกกรวด ตำบลท่าเรือ ตำบลหนองแสง และตำบลนาหินลาด และเขตการปกครองของอำเภอบ้านนา มี 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านนา ตำบลบ้านพร้าว ตำบลบ้านพริก ตำบลอาษา ตำบลทองหลาง ตำบลบางอ้อ ตำบลพิบูลออก ตำบลป่าชะ ตำบลเขาเพิ่ม และตำบลศรีกะอาง

วัฒนธรรมประเพณีที่ชุมชนสืบทอดและอนุรักษ์ร่วมกัน

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก เป็นชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานสืบทอดระบบวัฒนธรรมร่วมกันมาเกินกว่า 10 ปี ส่วนใหญ่เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ และอาจมีพิธีกรรมของศาสนาอื่นร่วมด้วย ซึ่งประเพณีที่ชุมชนในจังหวัดนครนายกยังดำรงรักษาไว้ ได้แก่

1. ประเพณีบุญบั้งไฟ วัดเขานางบวช

เป็นประเพณีของชาวไทยอีสาน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บุญเดือนหก จัดเป็นบุญประจำทุกปีในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงก่อนลงมือทำนา มีจุดประสงค์เพื่อถวายพระยาแลน ขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล ให้มีน้ำสำหรับใช้ในการทำนา ชาวอีสานถือว่าเป็นพิธีกรรมที่มีความสำคัญมาก โดยมีความเชื่อว่าหากหมู่บ้านใดไม่จัดบุญบั้งไฟอาจก่อให้เกิดภัยพิบัติ

เนื่องจากจังหวัดนครนายกชาวบ้านมีอาชีพเป็นเกษตรกร ทำนาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากต้องอาศัยฟ้าฝนในการทำการเกษตร และได้แพร่หลายในอีกหลายตำบลของจังหวัดนครนายก เช่น ตำบลบ้านใหญ่ ตำบลหินตั้ง ตำบลศรีนาวา ตำบลเขาพระ เนื่องจากชาวบ้านต่างก็มีอาชีพทำนาเช่นกัน

2. ประเพณีแห่ข้าวพันก้อน

ประเพณีแห่ข้าวพันก้อน หรือประเพณี “บุญพระเวด” คนภาคกลางเรียก “บุญมหาชาติ” สันนิษฐานว่า ชาวลาวเวียงที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่บ้านหนองทองทราย ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก นำเข้ามาและยึดถือปฏิบัติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน เป็นประเพณีบุญตามฮีตสิบสอง ของชาวอีสาน ถือเป็นประเพณีการบริจาคทานครั้งยิ่งใหญ่ งานบุญพระเวดนั้นสำคัญอยู่ที่การเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดกหรือเทศน์มหาชาติ มีจำนวนทั้งหมด 13 กัณฑ์ ที่พระพุทธรูปเจ้าบ่าเพ็ญบารมี การเสวยสละ

ประโยชน์สุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นงานมหากุศลการที่ให้สละความเห็นแก่ตัว โดยชาวอีสานมีความเชื่อว่าถ้าหากฟังเทศน์ครบทั้งหมดวันเดียวและจัดเตรียมเครื่องบูชาได้ถูกต้อง ก็จะได้เกิดในศาสนาพระอริยมตไตรย หากเตรียมเครื่องบูชาไม่ถูกต้องจะทำให้เกิดอาเพศและสิ่งไม่ดีต่างๆ ตามมา โดยจะจัดขึ้นช่วงวันขึ้น 8 ค่ำ กลางเดือน 12 หรือ วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 11 ถึง วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12

3. ประเพณีเอาะเฮือน

เป็นประเพณีขึ้นบ้านใหม่ของชาวไทยพวน ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก สืบต่อกันมาแต่ครั้งโบราณจนถึงปัจจุบัน ตามวิถีครอบครัวในชนบทที่เป็นครอบครัวใหญ่มี ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก หลาน อยู่รวมกันในเรือนหลังเดียว หากแต่งงานแล้วบางคนยังอยู่รวมกันในเรือนหลังเดิม หรือบางคนแยกตัวออกไปปลูกสร้างเรือนที่เรียกว่าเรือนหอ แต่ยังคงปลูกเรือนใกล้กับเรือนของพ่อแม่ เมื่อสร้างบ้านเรือนเสร็จแล้วจะต้องทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ประกอบพิธีตามที่เชื่อถือกันว่าเป็นสิริมงคล นำความสุขความเจริญมาสู่คนในครอบครัว

4. ประเพณีสารทพวน

เป็นประเพณีของชาวไทยพวนที่อพยพมาอยู่ในจังหวัดนครนายก ซึ่งมีมากที่สุดที่อำเภอปากพลี ชาวพวนเหล่านี้ยังคงยึดถือประเพณี วัฒนธรรมที่ปฏิบัติต่อกันมาแต่ครั้งยังอยู่ที่ประเทศลาว ชาวไทยพวนในอำเภอปากพลี นับถือพุทธศาสนาเช่นเดียวกับคนไทย ประเพณีวันสารทในอำเภอปากพลี จะทำบุญ 3 ระยะ คือ สารทพวน จะทำในหมู่บ้านไทยพวน ในวันแรม 14 ค่ำ เดือน 9 สารทลาว จะทำในหมู่บ้านไทยลาวทุกบ้านในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 และสารทไทย ในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ทุกหมู่บ้านจะทำบุญสารทไทย ชาวบ้านจะนำ กระจยาสารทพร้อมอาหารคาวหวานไปทำบุญที่วัด ทางวัดจะนิมนต์พระวัด ในหมู่บ้านอื่นที่ไม่ได้ทำสารทนั้นๆ มาร่วมด้วย เมื่อเสร็จพิธีแล้วจะแบ่ง กระจยาสารทให้กับพระวัดอื่นที่รับนิมนต์สำหรับไปฉันที่วัดของตน

5. ประเพณีสงกรานต์

ประเพณีสงกรานต์ หรือวันปีใหม่ไทย เริ่มเทศกาลในวันที่ 13 เมษายน เรียกว่า วัน “มหาสงกรานต์” วันที่ 14 เรียกว่า “วันกลาง” หรือ “วันเนา” และวันที่ 15 เป็นวัน “วันเถลิงศก” ทั้ง 3 วัน จะประกอบพิธีทางศาสนา มีการทำบุญตักบาตร ปลอยนกปลอยปลา การกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติ ผู้ล่วงลับ การสรงน้ำพระ โดยวันที่ 13 ชาวบ้านจะนิมนต์พระสงฆ์จำนวนเท่า พ.ศ. หรือ 30-40 รูป เพื่อให้ ชาวบ้านสรงน้ำ และจะทำความสะอาดบ้านเรือนที่อาศัย ที่บูชาพระ และที่เก็บอัฐิบรรพบุรุษ ตลอดจนบริเวณ ใกล้เคียง เพื่อให้สิ่งสกปรกหมดไปพร้อมกับปีเก่า เพื่อต้อนรับปีใหม่ไทย เป็นวันแห่งความรัก ความผูกพันใน ครอบครัว เป็นวันแห่งความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณที่มีชีวิตอยู่ และทำบุญอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

6. ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าว

เป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวตำบลเขาพระ อำเภอ เมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ตามความเชื่อที่ว่าแม่โพสพมีพระคุณ เพื่อเป็นการขอบคุณที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ผืนนา และเรียกขวัญแม่ โพสพให้เป็นเป็นศิริมงคล ด้วยความเชื่อที่ว่าแม่โพสพเป็นมนุษย์หรือ สิ่งมีชีวิต พอข้าวตั้งท้องจึงเชื่อว่าอยากทานอาหารเหมือนคนท้อง ชาวนาในชุมชนจึงทำพิธีทำขวัญแม่โพสพที่แปลงนาของตนเอง โดยจัด นำอาหารคาวหวานมาเป็นเครื่องไหว้แม่โพสพ จัดเป็นพิธีกรรมสำคัญที่ชาวนาเชื่อว่าจะทำให้ผลผลิตข้าวอุดม สมบูรณ์ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับชาวนา ซึ่งจะกระทำกันเดือน 3 ขึ้น 3 ค่ำของทุกปี

7. ประเพณีตักบาตรเทโว

การจัดงานตักบาตรเทโวโรหณะ วัดเขานางบวช จัดในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 (ภาคเช้า) ถือเอาวันที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจาก บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อเทศนาพระอภิธรรมโปรดพุทธมารดาเป็นเวลา 3 เดือน ลงมามนุษย์โลกทางบันไดพาดลงใกล้เมืองสังกัสสะนคร หรือตรงกับเดือนตุลาคม ของทุกปี ทำให้พุทธศาสนิกชนระลึกนึกถึงวันดังกล่าว และได้ประกอบพิธีทำบุญ ตักบาตร ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวสารอาหารแห้งหรือข้าวต้มลูกโยนแล้วแต่ศรัทธา เริ่มจัด งานครั้งแรก โดยสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก เพราะเห็นว่าวัดเขานางบวชมีทำเล ที่เหมาะสม มีภูเขาไม่สูงนัก และมีบันไดชันลงเป็นปูน จำนวน 227 ขั้น (ตรงกับศีลพระ) นิมนต์พระเดินขึ้นไปบนเขาและเดินลงมารับบิณฑบาต จะดูสวยงามมาก

8. ประเพณีกวนข้าวทิพย์

เป็นพิธีกรรมของศาสนา พราหมณ์ที่มีสวดแทรกเข้ามาปะปนในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา จัดที่บ้านดงละคร ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ และบูชาพระรัตนตรัยอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตาย ประเพณีกวนข้าวทิพย์เป็นพระราชพิธีที่กระทำกันในเดือน 10 ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และได้รับการฟื้นฟูครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 1 และมาละเว้นเลิกกันไปในสมัยรัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3 แล้วมาได้รับการฟื้นฟู อีกครั้งหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา แต่ในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่จะจัดกันในเดือน 12 บางแห่งก็เดือน 1 ซึ่งคงจะถือเอาระยะที่ข้าวกล้า ในท้องนามีรวงข้าวเป็นน้ามนของแต่ละปี และชาวบ้านก็มีความพร้อมเพรียงกัน ช่วยเหลือโดยยึดถือความสามัคคีเป็นหลัก

9. ประเพณีรำผีมอญ

เป็นพิธีกรรมสำคัญของชาวมอญ ในเขตตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จัดขึ้นหลังเสร็จสิ้นฤดูเก็บเกี่ยวจนกระทั่งก่อนเข้าพรรษา ไม่ประกอบพิธีในวันพระ ชาวมอญนครนายกมีความเชื่อที่ผสมกลมกลืนกันระหว่างการนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือ “การนับถือผี” กับพุทธศาสนา ชาวมอญนครนายกแตกต่างจาก “พวกมอญใหม่” ซึ่งอพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ที่ยังสามารถดำรงและสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีของตน เช่น ภาษามอญ อาหาร หรือแต่งกาย ฯลฯ เนื่องจากชาวมอญนครนายกได้ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับชาวไทยกลุ่มอื่นๆ แต่มีเอกลักษณ์ซึ่งสามารถชี้ความแตกต่างระหว่างชาวมอญกับผู้คนกลุ่มอื่นๆ คือ การนับถือผีบรรพบุรุษหรือ “ผีมอญ” ซึ่งชาวมอญนครนายกยังคงสืบทอดอยู่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเลี้ยงผีประจำคุ้มบ้าน ตลอดจนผีที่ปกป้องคุ้มครองอาณาบริเวณแถบนั้นทั้งหมด หรือการรำผีโรง การเลี้ยงผีบรรพบุรุษหรือผีประจำตระกูล การเลี้ยงผีหลังจากที่สมประสงค์ตามที่บนบานไว้

กลุ่มผู้นุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี และสมาชิกชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี เกิดจากการปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ของนายบุญส่ง เนียมหอม และครอบครัว จากการเพาะเมล็ดมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า จำนวน 15 เมล็ด และนำมาปลูกเพื่อคัดเลือกพันธุ์ จนได้เป็น มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี แล้วจึงนำไปขยายพันธุ์เพิ่มเติมและปลูกอนุรักษ์ไว้ในกลุ่มเครือญาติและครอบครัว และมีความประสงค์จะขอยื่นจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 จึงได้มีจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์มะปรางหวานพันธุ์ทองประมุขพรหมณี จำนวน 11 คน เพื่อทำการขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนให้สมาชิกชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายกได้ร่วมกันปลูกอนุรักษ์ และขยายพันธุ์กันต่อไป ในพื้นที่จังหวัดนครนายก

รายชื่อกลุ่มผู้อนุรักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก

1. นายบุญส่ง เนียมหอม
2. นายเสนาะ ฤทธิรัตน์ลือชา
3. นายมนูศักดิ์ ทองประมุข
4. นายสุภรัตน์ ทองประมุข
5. นายสีนวล ทองประมุข
6. นายเสฎฐวุฒิ ทองประมุข
7. นายมานพ ทองประมุข
8. นางสาวสุวรรณา เนียมหอม
9. นายประณีต เนียมหอม
10. นางสาวอมทรัพย์ เนียมหอม
11. นางทัศนีย์ แก้ววาศรี

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา และอำเภอปากพลี มีการตั้งถิ่นฐานสืบทอดระบอบวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมาเกินกว่า 10 ปี และมีมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี เป็นพันธุ์ที่ชุมชนร่วมกันปลูกอนุรักษ์และขยายพันธุ์ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ และมีความประสงค์จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

แผนที่ชุมชนมะพร้าหวานทองประมุขนครนายก

การจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น “มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี”

ประวัติที่มาของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

ในปี พ.ศ.2533 นายบุญส่ง เนียมหอม เพาะเมล็ดมะปราง (มะยงชิด) พันธุ์ทุลเกล้า 15 เมล็ด ได้ต้นกล้า 15 ต้น จนกระทั่งอายุ 7 ปีเริ่มให้ผลผลิต พบว่ามีการกระจายตัวทางพันธุกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นมะปราง (มะยงชิด) จำนวน 2 ต้น

ต้นที่ 1 มีลักษณะ ใบเป็นรูปรี ความกว้างผลประมาณ 4.5 ซม. ความยาวผลประมาณ 7.2 ซม. ทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ ผลแก่มีสีเหลืองปนส้ม เนื้อสีเหลืองปนส้ม มีรสหวานอมเปรี้ยว ตั้งชื่อว่า “ชิตบุญส่ง” ได้ยื่นคำขอให้กรมวิชาการเกษตรออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 โดยกรมวิชาการเกษตรออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน (ร.พ.1) เลขที่ 1165/2562 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2562 และต้นที่ 2 ได้มะปราง (มะยงชิด) ผลเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

กลุ่มที่ 2 เป็นมะปรางกวาง จำนวน 10 ต้น รสชาติเปรี้ยวมากผลมีขนาดเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

กลุ่มที่ 3 เป็นมะปรางหวาน จำนวน 3 ต้น

ต้นที่ 1-2 เป็นมะปรางหวาน ผลมีขนาดเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

ต้นที่ 3 เป็นมะปรางหวาน ทรงต้นแผ่ออก ใบรูปรี ฐานใบรูปปลี ปลายใบเรียวแหลม ช่อดอกยาวเฉลี่ย 6 ซม. ผลมีขนาดใหญ่ ทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ มีจุดเล็กน้อยที่ขั้วผล ผลแก่มีสีเหลืองปนส้ม เนื้อผลสีเหลืองปนส้ม ความกว้างผลประมาณ 3.2 ซม. ความยาวผลประมาณ 6.2 ซม. มีรสหวาน มีกลิ่นหอม ตั้งชื่อว่า “หวานทองประมุขพรหมณี” เป็นพันธุ์ที่ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก ร่วมกันปลูกอนุรักษ์และขยายพันธุ์ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่อำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี และอำเภอบ้านนา โดยชุมชนมีความประสงค์จะยื่นคำขอยกทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และนายบุญส่ง เนียมหอม ได้ขยายพันธุ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี เพื่อปลูกในสวนของตนเอง และในสวนของกลุ่มผู้อนุรักษ์มะปรางซึ่งอยู่ในสวนใกล้กันรวมจำนวน 7 ต้น

นายบุญส่ง เนียมหอม อยู่ระหว่างขยายพันธุ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณีโดยวิธีทาบกิ่งเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 1,000 ต้น เพื่อเตรียมปลูกอนุรักษ์ในชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก โดยมีแผนจะขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนไปเรื่อย ๆ จนครบตามจำนวนสมาชิกชุมชนทั้ง 3 อำเภอ

ลักษณะประจำพันธุ์ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

จากการบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี พบว่า มีลักษณะประจำพันธุ์ใกล้เคียงกับมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า และมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์ เจ้าหน้าที่สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชกรมวิชาการเกษตร จึงได้นำหลักเกณฑ์การตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์ของมะปราง ตามระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการตรวจสอบลักษณะของพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553 ของพืชกลุ่มมะปราง เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี กับมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า และมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์ โดยมีรายละเอียดความแตกต่าง ดังนี้

มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี มีความแตกต่างอย่างเด่นชัดจากมะปราง (มะยงชิด) พันธุ์ทุลเกล้า จำนวน 6 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะรูปทรงผล สีเนื้อ การแตกกิ่งแขนงของต้น รูปร่างบริเวณใกล้ขั้วผล การมีจุดบริเวณขั้วผล และการมีกลิ่นหอม

มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรมณี มีความแตกต่างอย่างเด่นชัดจากมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์ จำนวน 4 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะรูปทรงผล สีเนื้อ การแตกกิ่งแขนงของต้น และการมีกลิ่นหอม ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประจำพันธุ์ของมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรมณี กับมะยงชิดพันธุ์ทูลเกล้า และมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์

ลักษณะที่	ลักษณะประจำพันธุ์ (Characteristics)	พันธุ์ที่ขอดตะเปียนหวานทองประมุขพรมณี	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงมะยงชิดพันธุ์ทูลเกล้า	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์
1	ลักษณะการเจริญเติบโตของทรงต้น (Growth habit)	 แผ่ออก (spreading)	 แผ่ออก (spreading)	 แผ่ออก (spreading)
2	สีเปลือกลำต้น (Color of Trunk surface)	น้ำตาลเข้ม (dark brown)	น้ำตาลเข้ม (dark brown)	น้ำตาลเข้ม (dark brown)
3	ผิวเปลือกลำต้น (Trunk surface)	ค่อนข้างขรุขระ (rather rough)	ค่อนข้างขรุขระ (rather rough)	ค่อนข้างขรุขระ (rather rough)
4	ความยาวของใบ	14.4	10.27	12.27
5	ความกว้างของใบ	3.2	3.59	4.61
6	อัตราส่วนระหว่างความยาว/ความกว้าง	4.50	2.86	2.66
7	รูปร่างใบ (Leaf shape)	 รูปรี (elliptic)	 รูปไข่ (ovate)	 รูปไข่ (ovate)
8	รูปร่างฐานใบ (Leaf base shape)	 ฐานใบรูปลิ้ม (cuneate)	 ฐานใบรูปลิ้ม (cuneate)	 ฐานใบรูปลิ้ม (cuneate)

ลักษณะที่	ลักษณะประจำพันธุ์ (Characteristics)	พันธุ์ที่ขอดจดทะเบียน หวานทองประมุขพรหมณี	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียง มะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียง มะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์
9	รูปร่างปลายใบ (Leaf tip shape)	 เรียวแหลม (acuminate)	 เรียวแหลม (acuminate)	 เรียวแหลม (acuminate)
10	สีของใบอ่อน (Color of young leaf)	 ม่วง-แดง (purple-red)	 ม่วง-แดง (purple-red)	 ม่วง-แดง (purple-red)
11	สีของใบแก่ (Color of leaf)	เขียว (green)	เขียวเข้ม (dark green)	เขียวเข้ม (dark green)
12	ความยาวของก้านใบ (Length of petiole)	1.2	1.07	1.29
13	จำนวนใบในหนึ่งกิ่ง (Number of leaf) (10 กิ่ง/ต้น)	10	10	10
14	ความมันแผ่นใบ (Leaf glossiness)	เป็นมันวาว (present)	เป็นมันวาว (present)	เป็นมันวาว (present)
15	ขนใต้ใบ (Pubescence on lower side)	ไม่มี (absent)	ไม่มี (absent)	ไม่มี (absent)
16	การบิดงอของแผ่นใบ (Leaf twisting)	ไม่บิด (absent)	ไม่บิด (absent)	ไม่บิด (absent)
17	การเป็นคลื่นของแผ่นใบ (Leaf blistering)	ไม่เป็นคลื่น (absent)	เป็นคลื่นปานกลาง (intermediate)	ไม่เป็นคลื่น (absent)
18	การเป็นคลื่นของขอบใบ (Undulation of margin)	ไม่เป็นคลื่น (absent)	ไม่เป็นคลื่น (absent)	ไม่เป็นคลื่น (absent)
19	รอยเว้าของขอบใบ (Incisions of margin)	เรียบ (entire)	เรียบ (entire)	เรียบ (entire)
20	การนูนของเส้นแขนงใบ (Swell of lateral vein)	นูนด้านบนของแผ่นใบ (swell of upper side)	นูนด้านบนของแผ่นใบ (swell of upper side)	นูนด้านบนของแผ่นใบ (swell of upper side)
21	จำนวนครั้งที่ออกดอกภายใน 1 ปี (Number of blossom /1 year)	ปานกลาง (medium)	ปานกลาง (medium)	ปานกลาง (medium)

ลักษณะที่	ลักษณะประจำพันธุ์ (Characteristics)	พันธุ์ที่ของจดทะเบียนหวานทองประมุขพรหมณี	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงมะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงมะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์
22	ความยาวผล (Length of fruit) 10 ผล/ต้น	6.2	6.22	6.36
23	ความกว้างผล (Width of fruit) 10 ผล/ต้น	3.2	3.98	4.08
24	อัตราส่วนระหว่างความยาว/ความกว้าง (Length/Width ratio)	1.93	1.56	1.56
25	ลักษณะรูปร่างผล (Shape of fruit)	 ยวรีเป็นรูปไข่ (คล้ายหยดน้ำ) (ovoid elongated)	 ยวรีเป็นรูปไข่ (ไข่กลับ) (ovoid elongated)	 ยวรีเป็นรูปไข่ (ไข่กว้าง) (ovoid elongated)
26	สีผลอ่อน (Color of young fruit) (RHS)	 เขียวขาว (green-white)	 เขียวขาว (green-white)	 เขียวขาว (green-white)
27	สีผลแก่ (Color of fruit) (ระบุสีด้วยแผ่นเทียบสี RHS)	เหลืองปนส้ม (yellowish orange) YO 23A	เหลืองปนส้ม (yellowish orange) YO 22A	เหลืองปนส้ม (yellowish orange) YO 23B
28	สีเนื้อ (Flesh color) (interior) (ระบุสีด้วยแผ่นเทียบสี RHS)	 เหลืองปนส้ม (yellowish orange) O 24B	 เหลือง (yellow) YO 23A	 เหลืองปนส้ม (yellowish orange) O 24A
29	น้ำหนักผล (Weight of fruit) 10 ผล/ต้น	50.1	55.86	59.01
30	ความหนาของเปลือกผล (thickness of skin) 10 ผล/ต้น	0.038	0.04	0.034

ลักษณะ ที่	ลักษณะประจำพันธุ์ (Characteristics)	พันธุ์ที่ขอดทะเลเบียน หวานทองประมุขพรหมณี	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียง มะยงชิดพันธุ์ทุลเกล้า	พันธุ์ที่มีลักษณะใกล้เคียง มะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์
31	จำนวนผลต่อช่อ (Clustering of fruits)	10	10	10
32	การมีนวลของผล (Bloom)	มาก (many)	มาก (many)	น้อย (few)
33	ตำแหน่งการเปลี่ยนสีผล สุก (Point of ripe)	ปลายผลไปหาขั้วผล (fruit blossom to pedicel)	ปลายผลไปหาขั้วผล (fruit blossom to pedicel)	ปลายผลไปหาขั้วผล (fruit blossom to pedicel)
34	ความฉ่ำน้ำของผล (Juicy)	ปานกลาง (medium)	ปานกลาง (medium)	ปานกลาง (medium)
35	ความแน่นของเนื้อผล (Tight of fruit)	ค่อนข้างแข็ง (medium)	ค่อนข้างแข็ง (medium)	ค่อนข้างแข็ง (medium)
36	คุณภาพของเนื้อผล (Texture of fruit)	เนื้อละเอียด (few)	เนื้อละเอียด (few)	เนื้อละเอียด (few)
37	รสชาติของผลสุกแก่ (Taste of fruit)	รสหวาน (sweet)	รสหวานอมเปรี้ยว (sweet- sour)	รสหวาน (sweet)
38	อายุเก็บเกี่ยวผล นับจาก วันดอกบานจนเก็บเกี่ยว ผลผลิต	65 (± 5)	64 (± 5)	66 (± 5)
39	ความยาวของเมล็ด (10 เมล็ด/ต้น)	4.16	4.18	4.23
40	ความกว้างของเมล็ด (10 เมล็ด/ต้น)	1.88	1.85	1.93
41	สีเมล็ด (Seed color)	น้ำตาลอ่อน (light Brown)	น้ำตาลอ่อน (light Brown)	น้ำตาลอ่อน (light Brown)
42	น้ำหนักเมล็ด (กรัม)	6.8	8.1	8.2
43	การลืบของเมล็ด (Lean of seed)	 ไม่ลืบ (absent)	 ไม่ลืบ (absent)	 ไม่ลืบ (absent)

แผนการแพร่กระจายพันธุ์ในชุมชน

ปัจจุบัน ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายกอยู่ระหว่างการขยายพันธุ์โดยวิธีทาบกิ่งได้แล้วประมาณ 1,000 กิ่ง เพื่อนำไปให้สมาชิกของชุมชนจำนวน 102 คน ทั้ง 3 อำเภอ นำไปปลูกอนุรักษ์ในพื้นที่ของชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

สำหรับเจ้าหน้าที่
เลขที่คำขอ 002 / 2563
วันยื่นคำขอ 29 พ.ค. 2563
ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่
(นายปดิพัทธ์ กฤษณะมัตต)
(นักวิชาการเกษตรชำนาญการ)

คำขอขึ้นทะเบียนชุมชน

เขียนที่.....133 หมู่ 9 ตำบลพรหมณี.....

.....อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก.....

วันที่.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....2563.....

ข้าพเจ้า.....นายบุญส่ง เนียมหอม.....สัญชาติ.....ไทย.....อายุ.....102.....ปี
 ที่อยู่.....เลขที่ 133 หมู่ที่ 9 ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
 ขอยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชน ในฐานะเป็นตัวแทนชุมชน (ให้ระบุชื่อชุมชนที่ขอขึ้นทะเบียน)
ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก.....

1. รายชื่อของผู้เป็นสมาชิกชุมชนที่ร่วมกันอนุรักษ์ หรือพัฒนาพันธุ์พืช จำนวน.....102.....คน (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 1)
2. พันธุ์พืชที่ร่วมกันอนุรักษ์หรือพัฒนา และวิธีการดำเนินการในการอนุรักษ์หรือพัฒนาพันธุ์พืช มีรายการดังต่อไปนี้

ชนิดพืช มะปราง

ชื่อพันธุ์พืช หวานทองประมุขพรหมณี

วิธีการดำเนินการอนุรักษ์/พัฒนาพันธุ์พืช

1) ปี พ.ศ.2533 นายบุญส่ง เนียมหอม เพาะเมล็ดมะปราง (มะยงชิด) พันธุ์ทูลเกล้า 15 เมล็ด ได้ต้นกล้า 15 ต้น จนกระทั่งอายุ 7 ปีเริ่มให้ผลผลิต พบว่ามีการกระจายตัวทางพันธุกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นมะปราง (มะยงชิด) จำนวน 2 ต้น

ต้นที่ 1 มีลักษณะ ใบเป็นรูปรี ความกว้างผลประมาณ 4.5 ซม. ความยาวผลประมาณ 7.2 ซม. ทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ ผลแก่มีสีเหลืองปนส้ม เนื้อสีเหลืองปนส้ม มีรสหวานอมเปรี้ยว ตั้งชื่อว่า “ชิดบุญส่ง” ได้ยื่นคำขอให้กรมวิชาการเกษตรออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 โดยกรมวิชาการเกษตรออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน (ร.พ.1) เลขที่ 1165/2562 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2562 และต้นที่ 2 ได้มะปราง (มะยงชิด) ผลเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

กลุ่มที่ 2 เป็นมะปราง (กาวาง) จำนวน 10 ต้น รสชาติเปรี้ยวมากผลมีขนาดเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

กลุ่มที่ 3 เป็นมะปรางหวาน จำนวน 3 ต้น

ต้นที่ 1-2 เป็นมะปรางหวาน ผลมีขนาดเล็ก คัดพันธุ์ทิ้ง

ต้นที่ 3 เป็นมะปรางหวาน ทรงต้นแผ่ออก ใบรูปรี ฐานใบรูปปลีมี ปลายใบเรียวแหลม ช่อดอกยาว 6 ซม. ผลมีขนาดใหญ่ ทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ มีจุดเล็กน้อยที่ขั้วผล ผลแก่มีสีเหลืองปนส้ม เนื้อผลสีเหลืองปนส้ม ความกว้างผลประมาณ 3.2 ซม. ความยาวผลประมาณ 6.2 ซม. มีรสหวาน มีกลิ่นหอม

ตั้งชื่อว่า “หวานทองประมุขพรหมณี” เป็นพันธุ์ที่ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก ร่วมกันปลูกอนุรักษ์และขยายพันธุ์ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี และอำเภอบ้านนา โดยชุมชนมีความประสงค์จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

2) นายบุญส่ง เนียมหอม ได้ขยายพันธุ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี เพื่อปลูกในสวนของตนเอง และในสวนของกลุ่มผู้อนุรักษ์มะปรางซึ่งอยู่ในสวนใกล้กันรวมจำนวน 7 ต้น

3) ปัจจุบันนายบุญส่ง เนียมหอม อยู่ระหว่างขยายพันธุ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณีโดยวิธีทาบกิ่งเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 50 ต้น เพื่อเตรียมปลูกอนุรักษ์ในชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก โดยมีแผนจะขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนไปเรื่อย ๆ จนครบตามจำนวนสมาชิกชุมชนทั้ง 3 อำเภอ

3. สภาพพื้นที่พร้อมทั้งแผนที่สังเขปแสดงเขตพื้นที่ชุมชนและเขตติดต่อ

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา และอำเภอปากพลี มีครัวเรือนทั้งหมด 72,761 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 16,760 ครัวเรือน มีประชากรรวม 195,710 คน (ชาย 96,952 คน, หญิง 98,758 คน) พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,022,276 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 464,938 ไร่ และที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำการเกษตร ได้แก่ ทำนา ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก พืชไร่ สมุนไพร เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และแมลงเศรษฐกิจ

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายกมีประเพณีสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่ข้าวพันก้อน ประเพณีเอาะเฮือน ประเพณีสารทพวน ประเพณีสารทไทยและแข่งเรือ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าว ประเพณีตักบาตรเทโวโรหนะวัดเขานางบวช ประเพณีกวนข้าวทิพย์ และประเพณีการรำผีมอญ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ทางตอนเหนือและตะวันออกเป็นภูเขาสูงชันในเขตอำเภอบ้านนา อำเภอเมืองนครนายก และอำเภอปากพลี ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งเป็นเขตรอยต่อกับอีก 3 จังหวัด ได้แก่ สระบุรี นครราชสีมา และปราจีนบุรี มีเทือกเขาติดต่อกับเทือกเขาตงพญาเย็น มียอดเขาสูงที่สุดของจังหวัด คือ ยอดเขาเขียว มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 1,351 เมตร ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้เป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งของที่ราบสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ที่เรียกว่า “ที่ราบกรุงเทพ” ลักษณะดินเป็นดินปนทรายและดินเหนียวเหมาะแก่การทำนา ทำสวนผลไม้ และการอยู่อาศัย (ในส่วนแผนที่ให้แสดงเป็นเอกสารแนบ 2)

- รายชื่อของผู้เป็นสมาชิกชุมชน
- เอกสารที่แสดงสภาพพื้นที่พร้อมทั้งแผนที่สังเขปแสดงเขตพื้นที่ชุมชนและเขตติดต่อ
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

ข้าพเจ้าขอยืนยันและรับรองว่า ข้อความและเอกสารหลักฐานทั้งหมดประกอบคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

ผู้ยื่นคำขอ

(.....นายบุญส่ง เนียมหอม.....)

มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

มีลักษณะประจำพันธุ์ ดังนี้

- ลำต้น ทรงต้นแผ่ออก สีเปลือกลำต้นสีน้ำตาลเข้ม ผิวเปลือกลำต้นค่อนข้างขรุขระ
- ใบ เป็นใบเดี่ยว ใบกว้างประมาณ 3.2 เซนติเมตร ใบยาวประมาณ 14.4 เซนติเมตร รูปร่างใบเป็นรูปรีฐานใบเป็นรูปกลม ปลายใบเรียวแหลม ใบแก่สีเขียว
- ผล ผลกว้างประมาณ 3.2 เซนติเมตร ผลยาวประมาณ 6.2 เซนติเมตร รูปทรงผลยาวรีเป็นรูปไข่ สีผลแก่สีเหลืองปนส้ม สีเนื้อเป็นสีเหลืองปนส้ม น้ำหนักผลประมาณ 50.1 กรัม คุณภาพของเนื้อผล เนื้อละเอียด เมล็ด สีน้ำตาลอ่อน น้ำหนักเมล็ดประมาณ 6.8 กรัม เมล็ดไม่ลิบ

ภาพประกอบมะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี

หนังสือมอบอำนาจ

เขียนที่ สมาคมชาวสวนมะปรางนครนายก

เลขที่ 99 หมู่ 10 ตำบลดงละคร

อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า ร้อยตำรวจตรีอำนาจ หงษ์ทอง เกิดเมื่อ 2 พฤษภาคม 2499 ปัจจุบันอายุ 64 ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน [redacted] อยู่บ้านเลขที่ 99 หมู่ที่ 10 ถนนดงละคร-นครนายก ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

ขอมอบอำนาจให้ นายบุญส่ง เนียมหอม เกิดเมื่อ พ.ศ. 2482 ปัจจุบันอายุ 81 ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน [redacted] อยู่บ้านเลขที่ 133 หมู่ที่ 9 ถนนโยธาธิการ ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

เป็นผู้มีอำนาจทำการแทนชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก ดำเนินการใดๆ ในการขอขึ้นทะเบียนชุมชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารประกอบต่างๆ การแจ้งขอเปลี่ยนแปลง แก้ไข ยกเลิกข้อความในเอกสารเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนชุมชน ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องแทนข้าพเจ้าและชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายกจนเสร็จการแต่ไม่รวมถึงการทำนิติกรรมใดๆ อันก่อให้เกิดความรับผิดชอบในทางแพ่ง

เพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานแล้ว

ผู้มอบอำนาจ

[redacted]

(ร้อยตำรวจตรีอำนาจ หงษ์ทอง)

ผู้รับมอบอำนาจ

[redacted]

(นายบุญส่ง เนียมหอม)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นลายมือชื่อ หรือลายพิมพ์นิ้วมืออันแท้จริงของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจได้ลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ) [redacted] พยาน

(หงษ์ทอง ของ)

(ลงชื่อ) [redacted] พยาน

(สอนเตย กิมโต)

บัตรประจำตัวประชาชน Thai National ID Card
 เลขประจำตัวประชาชน [Redacted]
 Identification Number [Redacted]

ชื่อตัวและชื่อสกุล **ร.ต.ต. อำนวย หงษ์ทอง**
 Name **Pol.Sub.Lt Amnuy**
 Last name **Hongthong**
 เกิดวันที่ **2 พ.ค. 2499**
 Date of Birth **2 May 1956**

ศาสนา **พุทธ**

ที่อยู่ **อ.เมืองนครนายก**

จ.นครนายก
 26 ม.ค. 2558
 วันออกบัตร
 26 Jan. 2015
 Date of Issue

(นายอภัย บุญราช)
 เจ้าพนักงานออกบัตร

1 พ.ค. 2568
 วันบัตรหมดอายุ
 1 May 2023
 Date of Expiry

2801-03-01261152

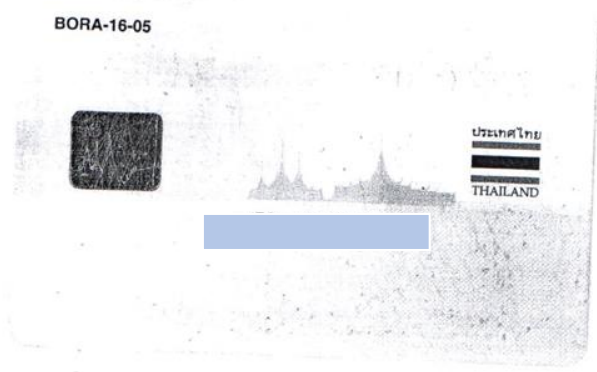

พิกุล อุกทอง

[Redacted]

อ.เมือง นครนายก

BORA-16-05

ประเทศไทย
 THAILAND

รายการเกี่ยวกับบ้าน เล่มที่ 1

เลขรหัสประจำบ้าน [redacted] สำนักทะเบียน อำเภอเมืองนครนายก

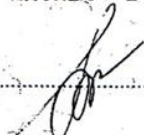
รายการที่อยู่ [redacted]

ตำบลลงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ชื่อหมู่บ้าน กลางดง ชื่อบ้าน

ประเภทบ้าน บ้าน ลักษณะบ้าน ตึกเดี่ยว 1 ชั้น 2 ห้อง

วันเดือนปีที่กำหนดบ้านเลขที่ 18 สิงหาคม 2551

ลงชื่อ นายทะเบียน

(นางสาวพวงพรรณ ชูศักดิ์พันธ์)

วันเดือนปีที่พิมพ์ทะเบียนบ้าน 18 สิงหาคม 2551

1

สี/๓๓๐๕๖

[redacted]

สี/๓๓๐๕๖

2

เล่มที่ 1 รายการบุคคลในบ้านของเลขรหัสประจำบ้าน [redacted] ลำดับที่ 1

ชื่อ ร.ศ.ต.อานวย หงษ์ทอง สัญชาติ ไทย เพศ ชาย

เลขประจำตัวประชาชน [redacted] สถานภาพ เจ้าบ้าน เกิดเมื่อ 2 พ.ค. 2499

มารดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ บุญธรรม สัญชาติ ไทย

บิดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ จำเนียร สัญชาติ ไทย

* มาจาก [redacted] ละคร นายทะเบียน

อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก เมื่อ 19 ธ.ค. 2551 (นายทุนศิรินทร์ คงตระกูล)

** ไปที่ นายทะเบียน

บัตรประจำตัวประชาชน Thai National ID Card
เลขประจำตัวประชาชน Identification Number [REDACTED]

ชื่อตัวและชื่อสกุล นาย บุญส่ง เนียมหอม
Name Mr. Boonsong
Last name Naemhom
เกิดวันที่ - - 2482 Date of Birth - - 1939
ศาสนา พุทธ
ที่อยู่ [REDACTED] ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก

จ.นครนายก
23 เม.ย. 2561
วันออกบัตร
23 Apr. 2018
Date of issue

รศ.สารวัตร
(เจ้าพนักงานสอบสวน)
เจ้าพนักงานสอบสวน

ตลอดชีพ
วันหมดอายุ
LIFELONG
Date of Expiry 2601-01-04231447

สีเทาห้อง

รายการเกี่ยวกับบ้าน เล่มที่ 1

เลขที่สำมะโนบ้าน สำนักทะเบียน อำเภอเมืองนครนายก

รายการที่อยู่
ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ชื่อหมู่บ้าน ชื่อบ้าน

ประเภทบ้าน บ้าน ลักษณะบ้าน

วันเดือนปีที่กำหนดบ้านเลขที่

แทนฉบับเดิมที่ชำรุด/สูญหาย ลงชื่อ [Signature] นายทะเบียน

(น.ส. นภัสกรณี ชูศักดิ์กะพันธ์)

วันเดือนปีที่พิมพ์ทะเบียนบ้าน 28 ตุลาคม 2557

1

2

เล่มที่ 1 รายการบุคคลในบ้านของเลขที่สำมะโนบ้าน ลำดับที่ 1

ชื่อ นายบุญล่ง เนียมหอม สัญชาติ ไทย เพศ ชาย

เลขประจำตัวประชาชน สถานภาพ เจ้าบ้าน เกิดเมื่อ 2482

มารดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ จรัส สัญชาติ ไทย

บิดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ มาก สัญชาติ ไทย

* มาจาก ฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร นายทะเบียน

(น.ส. นภัสกรณี ชูศักดิ์กะพันธ์)

** ไปที่ [Signature] นายทะเบียน

รายชื่อสมาชิกชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
 เพื่อการขอขึ้นทะเบียนชุมชนผู้นุรักษ์มะปรางหวานทองประมุขพรหมณี
 เป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่ในจังหวัดนครนายก	อายุ	สัญชาติ
1	นายบุญส่ง เนียมหอม	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	80	ไทย
2	นายถาวร วงค์พิมพ์	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	52	ไทย
3	นางสมใจ วงค์พิมพ์	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	50	ไทย
4	นายสอนชัย กริมใจ	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	57	ไทย
5	นายวีระวิทย์ กุลประสูติ	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	60	ไทย
6	นายวิวัฒน์ ขาวผ่อง	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	67	ไทย
7	นายแสวง เพ็ชรศิริ	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	67	ไทย
8	นางสาวธีรณัฐ เพ็ชรศิริ	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	37	ไทย
9	นายสีนวน ทองประมุข	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	61	ไทย
10	นายบัวผัน อินมุลน้อย	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	55	ไทย
11	นายคำนวน จำปาทอง	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	70	ไทย
12	นายมะลิ แยมสุข	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	73	ไทย
13	นายสีนวน พิมพ์	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	64	ไทย
14	นายเสฏฐวุฒิ ทองประมุข	บ้านเลขที่.... ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	65	ไทย

รายชื่อสมาชิกกลุ่มผู้นักษ์มะปรางพันธุ์หวานทองประมุขพรหมณี
ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	นายบุญส่ง เนียมหอม	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
2	นายเสนาะ ฤทธิรัตน์ลีอชา	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
3	นายมนูศักดิ์ ทองประมุข	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
4	นายสุภรัตน์ ทองประมุข	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
5	นายสีนวน ทองประมุข	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
6	นายเสฏฐวุฒิ ทองประมุข	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
7	นายมานพ ทองประมุข	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
8	นางสุวรรณา เนียมหอม	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
9	นายปราณีต เนียมหอม	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
10	นางสาวออมทรัพย์ เนียมหอม	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก
11	นางทัศนีย์ แก้ววาศรี	บ้านเลขที่ ต.พรหมณี อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก

 คำขอ จดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ข้าพเจ้าผู้ลงลายมือชื่อในคำขอฉบับนี้ มีความประสงค์จะจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังรายละเอียดพร้อมหลักฐานแนบ ต่อไปนี้ (กรุณากรอกข้อความด้วยตัวบรรจง)	สำหรับเจ้าหน้าที่	
	วันยื่นคำขอ 27 พ.ย. 63	เลขที่คำขอ 002/2563
	วันจดทะเบียน	เลขที่จดทะเบียน
	ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ (นายปณิพัทธ์ กฤษสมักร) (..... (กรรณกรอกข้อความด้วยตัวบรรจง)	

๑. ข้าพเจ้า นางสาวเจษฎา เอี่ยมอาจหาญ
 ที่อยู่ องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี
 หมู่ที่ 3 ตำบลพรหมณี อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 26000
๒. ชื่อพืชที่ขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น มะปราง
๓. ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bouea oppositifolia* 'Wan Thong Pramun Phrommani'
๔. ชื่อพันธุ์ หวานทองประมุขพรหมณี
๕. รายละเอียดลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น
 ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืช
 ลักษณะลำต้น แผ่ออก
- ลักษณะใบ ใบรูปรี ฐานใบรูปลิ้น ปลายใบเรียวแหลม ใบแก่สีเขียว
- ลักษณะดอก ดอกออกเป็นช่อ แบบช่อแยกแขนง ดอกสีเหลืองอ่อน มี 4 กลีบ
- ลักษณะผล รูปทรงยาวรีเป็นรูปไข่คล้ายหยดน้ำ ผลแก่สีเหลืองปนส้ม เนื้อสีเหลืองปนส้ม
- ลักษณะสำคัญอื่น ๆ เนื้อผลสุกมีกลิ่นหอม

รูปส่วนต่าง ๆ ของพันธุ์พืช

ขอจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นในนามของชุมชน (ให้ระบุชื่อชุมชน)

“ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก”

ในฐานะ.....องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี

๖. เอกสารประกอบคำขอ

- สำเนาหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน
- หนังสือแสดงการมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์แล้วแต่กรณี ดำเนินการจดทะเบียนแทน
- สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ
- อื่น ๆ.....

๗. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความในคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และเอกสารที่ส่งพร้อมคำขอนี้ เป็นความจริงทุกประการ และขอยืนยันว่าจะยึดถือและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนชุมชน และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙ และขอเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายแต่เพียงผู้เดียว เพื่อการนี้ทั้งสิ้นตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

(ลงชื่อ)

ผู้ยื่นคำขอ

(.....นางสาวเจษฎา เวียมอาจหาญ.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี

หนังสือมอบอำนาจ

วันที่ 27 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2563

ทำที่ องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี
อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) บุญส่ง เนียมหอม ภูมิลำเนาตั้งอยู่เลขที่ 133 หมู่ที่ 9
อาคาร - - - - - ซอย - - - - - ถนน สุวรรณศรี แขวง/ตำบล พรหมณี
เขต/อำเภอ เมืองนครนายก จังหวัด นครนายก ถิ่นบัตรประชาชนเลขที่ [REDACTED]
ออกโดย สำนักงานเขต/อำเภอ เมืองนครนายก จังหวัด นครนายก ในนาม ผู้แทนชุมชนมะพร้าวหวาน
ทองประมุขนครนายก

ขอมอบอำนาจให้กับ นางสาวเจษฎา เขียมอาจหาญ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี
ถิ่นบัตรประชาชนเลขที่ [REDACTED] ออกโดย สำนักงานเขต/อำเภอ เมืองนครนายก
จังหวัด นครนายก ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 56/4 หมู่ที่ 7 อาคาร - - - - - ซอย - - - - - ถนน สุวรรณศรี
แขวง/ตำบล พรหมณี เขต/อำเภอ เมืองนครนายก จังหวัด นครนายก

เป็นผู้ดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนมะพร้าวหวานทองประมุขพรหมณีเป็นพันธุ์พืชพื้นเมือง
เฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของ และดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยื่น
จดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และดำเนินการแทนตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ถือเป็นหนึ่งว่าชุมชน
มะพร้าวหวานทองประมุขนครนายก ได้ทำการดังกล่าวด้วยชุมชน จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ [REDACTED] ผู้มอบอำนาจ
(นางบุญส่ง เนียมหอม)

ลงชื่อ [REDACTED] ผู้รับมอบอำนาจ
(น.ส.เจษฎา เขียมอาจหาญ)

ลงชื่อ [REDACTED] พยาน
(นายสุวิทย์ ก้าวไกล)

ลงชื่อ [REDACTED] พยาน
(นาย - - - - -)

เลขที่ ๐๐๒/๒๕๖๓

คพ. ๔

หนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนชุมชน

หนังสือสำคัญฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า

ชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก

ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๓ หมู่ที่ ๙ ถนน สุวรรณศรี

ตำบล/แขวง พรหมณี อำเภอ/เขต เมืองนครนายก

จังหวัด นครนายก รหัสไปรษณีย์ ๒๖๐๐๐ ได้รับการขึ้นทะเบียน

เป็นชุมชน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒

ออกให้ ณ วันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

เลขที่ ๒/๒๕๖๔

คพ. ๖

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒
คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช ออกหนังสือสำคัญฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี

เป็นผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นที่ได้รับการจดทะเบียน ตามรายการดังที่ปรากฏ
ในหนังสือสำคัญฉบับนี้

ชนิดพืช มะปราง

ชื่อพันธุ์พืช หวานทองประมุขพรหมณี

ให้ผู้ได้รับหนังสือสำคัญนี้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชทุกประการ

หนังสือสำคัญฉบับนี้ออกให้เมื่อวันที่ ๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๘๑

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช

ที่ปรึกษา

นางวิลาวัลย์ ไคร้ครวญ	รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
นางสาวธิดากุญ แสนอุดม	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช
นายวินัย สมประสงค์	ผู้เชี่ยวชาญด้านคุ้มครองพันธุ์พืช
นายปาน ปานขาว	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์พืช

คณะผู้จัดทำ

นายปณิพัท กฤษสมัคร
นางสาววาสนา มั่งคั่ง
นางสาวณัฐพร เสียงอ่อน

ผู้ออกแบบปก และศิลปกรรม

นางสาวอิสมา ณัชรัญญนพ

จำนวน 380 เล่ม

มกราคม 2567

พิมพ์ที่ บริษัท เดอะวัน พรินต์ติ้ง จำกัด
1/9 ซอยพหลโยธิน 40 แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0 2940 1909

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร